

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 80/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., B., vedené pod sp. zn. Rvp 14476/2012 a sp. zn. Rvp 14477/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Čadca sp. zn. 8 Er 226/2004 zo 16. novembra 2011 a sp. zn. 6 Er 290/2003 z 8. novembra 2011 a im predchádzajúcim postupom, ako aj namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 CoE 46/2012 zo 6. septembra 2012 a sp. zn. 21 CoE 131/2012 z 5. septembra 2012 a im predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 14476/2012 a sp. zn. Rvp 14477/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 14476/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

2. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 6. decembra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 Er 226/2004 zo 16. novembra 2011 a sp. zn. 6 Er290/2003 z 8. novembra 2011 (ďalej spolu aj „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“) a im predchádzajúcim postupom, ako aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoE 46/2012 zo 6. septembra 2012 a sp. zn. 21 CoE 131/2012 z 5. septembra 2012 (ďalej spolu aj „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“) a im predchádzajúcim postupom.

3. Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Na zabezpečenie úverov bolo účastníkmi zmluvného vzťahu priamo v zmluve dohodnuté, že v prípade, ak dlžník neplní svoje povinnosti, je možné okrem iného podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Tieto zápisnice boli exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor na základe poverení udelených okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutí, t. j. exekúciu. V priebehu exekučných konaní okresný súd napadnutými rozhodnutiami okresného súdu vyhlásil tie exekúcie za neprípustné a zastavil ich. Krajský

súd na základe odvolania sťažovateľky svojimi napadnutými rozhodnutiami potvrdil napadnuté rozhodnutia okresného súdu ako vecne správne.

3. Sťažovateľka v predostretej argumentácii atakovala právne závery v rozhodovacej činnosti okresného súdu a krajského súdu, ktorým vytkla ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávnych ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich, keď okresný súd a krajský súd „... svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia a s použitím chybných aplikácií a interpretácií...“, za súbežného porušenia viacerých procesných pravidiel spočívajúcich v tom, že „... a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci; b) svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom; c) nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie...“. Sťažovateľka zároveň poskytla ústavnému súdu na zváženie vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na jej právnu vec, keď uviedla, že „Základnou vlastnosťou notárskej listiny je jej vierohodnosť. Notár poskytuje účastníkom garanciu, že jej obsah sa nebude dodatočne meniť. Všeobecný súd nedisponuje právomocou (takúto právomoc nemožno vyvodiť zo žiadneho právneho predpisu) umožňujúcou mu zasahovať do tejto garancie ovplyvňovaním výkonu práva vyplývajúceho z obsahu notárskej listiny... Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie (iný titul) je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch vykonateľné tak po stránke formálnej... ako aj materiálnej... V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť... notárskej listiny, ktorá je exekučným titulom. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť obsah notárskej listiny, ktorá je exekučným titulom.“.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými

rozhodnutiami okresného súdu a im predchádzajúcim postupom, ako aj porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a im predchádzajúcim postupom, zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a im

predchádzajúcim postupom, ako aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a im predchádzajúcim postupom.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

8. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

9. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 14476/2012 a sp. zn. Rvp 14477/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutými rozhodnutiami okresného súdu

10. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky

nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

11. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

12. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.C

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami krajského súdu

13. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom

alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

15. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010). Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

16. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu

nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

17. Ústavný súd v danom prípade považoval za významné vyriešiť zásadný problém sťažovateľky, a teda či krajský súd rozhodujúci v rámci exekučného konania o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým bola exekúcia zastavená a v prípade vecí vedených pod sp. zn. sp. zn. Rvp 14476/2012 a sp. zn. Rvp 14477/2012 rozhodol o neprípustnosti exekúcií a o ich zastavení, mal právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica.

18. Z napadnutých rozhodnutí krajského súdu vyplýva jeho stotožnenie sa so závermi napadnutých rozhodnutí okresného súdu, ktoré považoval za dostatočné. Krajský súd v rámci odôvodnenia svojho uznesenia sp. zn. 3 CoE 46/2012 zo 6. septembra 2012 uviedol: *„sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštruovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.).*

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné vysporiadať sa s námietkami oprávneného vyjadrené v podanom odvolaní.

Je nevyhnutné, aby exekučné právo zabezpečovalo ochranu povinného i práva tretích osôb pred nadmernými a neopodstatnenými zásahmi vykonanými prostriedkami núteného výkonu rozhodnutí. Spojenie týchto základných postulátov znamená, že exekučné konanie sa môže vykonávať len na uspokojovanie skutočne existujúcich práv, len za podmienok a spôsobmi, ktoré určuje zákon, iba v rozsahu, ktorý postačuje na uspokojenie oprávneného, a výlučne z majetku povinného.

Porušenie ktoréhokoľvek z týchto princípov uplatňujúcich sa v exekučnom práve spôsobuje neprípustnosť exekúcie (úplnú alebo čiastočnú). Dôvody neprípustnosti exekúcie ustanovuje zákon. Každý z týchto dôvodov neprípustnosti (všeobecných alebo osobitných) má za následok zastavenie exekúcie...

Zastavením exekúcie sa rozumie procesný úkon exekučného súdu smerujúci k trvalému upusteniu od vykonávania exekúcie vydaný po zistení neprípustnosti exekúcie,

ktorá nastala v dôsledku zákonom predvídaných hmotnoprávných aj procesnoprávných skutočností zásadne po vydaní exekučného titulu, výnimočne aj pred jeho vydaním.

O zastavení exekúcie (úplnom i čiastočnom) sa rozhoduje na návrh i bez návrhu. Exekútor je povinný v každom štádiu konania skúmať, či sa nevyskytli dôvody neprípustnosti exekúcie, a ak dôjde k záveru, že takýto dôvod existuje, bez ďalšieho predloží vec exekučnému súdu na zastavenie exekúcie...

V danom prípade bola exekúcia začatá na podklade exekučného titulu, ktorý trpí závažnými vadami majúcimi za následok jeho nevykonateľnosť. V tomto smere súd prvého stupňa objasnil zmysel inštitútu zastúpenia na základe plnomocenstva, pričom uzavrel, že vôľa povinného splnomocniť Mgr. T. K. nebola prejavovaná slobodne. Oprávnený konal v rámci výkonu svojho podnikania, keď dlžníkovi ponúkol poskytnutie úveru, pričom zmluvné podmienky formuloval on sám v predtlačenom doklade. Súčasťou formulárovej zmluvy bolo aj udelenie plnej moci Mgr. K. Povinný tak samostatne a slobodne neprejavil vôľu byť zastúpený splnomocneným zástupcom, ale v pozícii slabšej zmluvnej strany ako spotrebiteľ prijal predložené zmluvné podmienky. Voľba zástupcu bola vykonaná oprávneným, nie povinným. Je nutné konštatovať, že nedostatok prejavu vôle mal jednoznačne za následok neplatnosť udeleného plnomocenstva a v dôsledku toho nebolo možné následne ani akceptovať notársku zápisnicu (dokonca podpísanú advokátskym koncipientom Mgr. B. Ž.) ako platný právny úkon, pretože prejav vôle v nej vyjadrený nie je prejavom vôle povinného. Za zmienku tiež stojí fakt, že samotným oprávneným vopred určený splnomocnenec nemôže zastupovať povinného aj pre rozpor s § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka (rozpor záujmov zástupcu a zastúpeného).

Za predpokladu, že na podklade vadnej plnej moci bola vyhotovená notárska zápisnica, je nutné uzavrieť, že táto pre nedostatok prejavenej vôle nemôže vyvolať vo vzťahu k povinnému žiadne právne dôsledky. Povinný v skutočnosti neprejavil vôľu spísať spornú zápisnicu, táto tak neobsahuje všetky potrebné náležitosti predpokladané v ustanovení § 47 Notárskeho poriadku v spojitosti s § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku a z tohto dôvodu nemožno na jej základe viesť exekúciu.

Pokiaľ ide o tvrdenia oprávneného, ktorý argumentoval tým, že v danom prípade bolo možné exekúciu zastaviť len v štádiu konania o udelenie poverenia a že súd prekročil medze preskúmavania exekučného titulu, tieto boli vyhodnotené ako nedôvodné. Spôsobilý

exekučný titul je základnou podmienkou toho, aby mohol nútený výkon rozhodnutia riadne prebehnúť. Pri zistení väd exekučného titulu, ktoré majú za následok jeho nevykonateľnosť, je exekučný súd povinný na uvedené okolnosti prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania a z úradnej povinnosti, nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Zo žiadneho ustanovenia Exekučného poriadku totiž nevyplýva možnosť preskúmať exekučný titul len v konaní o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Práve naopak, formulácia ustanovení § 57 a § 58 Exekučného poriadku umožňuje súdu ex offo v každej časti exekúcie urobiť úsudok o neprípustnosti exekúcie, k čomu došlo aj v aktuálnej veci.“

Krajský súd vo veci sp. zn. 21 CoE 131/2012 okrem iného uviedol: „V prvom rade krajský súd zdôrazňuje, že poverenie súdneho exekútora vykonaním exekúcie nie je súdnym rozhodnutím. Nadväzne predmetný úkon súdu nie je spôsobilý vykonať účinky právoplatného rozhodnutia o konkrétnej otázke (veci) a vytvoríť do budúcnosti prekážku veci rozhodnutej. Možno síce súhlasiť s odvolateľom, že súd súlad exekučného titulu – notárskej zápisnice – zo zákonom mal exekučný súd skúmať už v štádiu vydania poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), predmetná nedôslednosť však nebráni neskoršiemu posudzovaniu prípustnosti exekúcie...

Okresný súd neprekročil svoju právomoc, keď posudzoval súvislosti udelenia plnomocenstva povinným pre Mgr. K. Jedným zo základných predpokladov materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinného s obsahom tejto zápisnice a s jej vykonateľnosťou. Ak uvedené vykonáva osoba odlišná od povinného, je nutné dôsledne sa zaoberať existenciou riadneho plnomocenstva zo strany povinného pre túto osobu. Samotný odvolateľ pritom súhlasí s oprávnením exekučného súdu skúmať formálnu a materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu.

Krajský súd považoval za vecne správny záver okresného súdu o neakceptovateľnej kolízii záujmov Mgr. K. pri zastupovaní povinného v procese spisovania notárskej zápisnice/exekučného titulu. V súdnej veci je nepochybné, že pri spísaní zápisnice, resp. v štádiu bezprostredne pred prikročením k tomuto úkonu Mgr. K. bol v kontakte výlučne s oprávneným. Stav, kedy zástupca konal v mene povinného, ale pri úkone komunikuje výhradne s oprávneným, pričom tento mu uhradí i súvisiace výdavky, nie je prípustné posúdiť inak, ako kolíziu na strane zástupcu, ktorá vo svojom dôsledku vylučuje platnosť

takéhoto právneho úkonu. Na uvedenom závere nič nemení fakt, že na dotknutom spôsobe zastupovania sa dohodli, v rámci všeobecných podmienok poskytnutia úveru (bod 0.6) veriteľ (oprávnený) a dlžník (povinný). Týmto dojednaním sa jednak obchádzajú kogentné ustanovenia, týkajúce sa zákazu zastupovania dvoch strán, ktorých záujmy navzájom kolidujú (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 18 ods. 1 a § 21 písm. a) zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii). Krajský súd zhodne so súdom prvého stupňa nepovažuje notársku zápisnicu zo dňa 22. 05. 2003 za exekučný titul súladný so zákonom, keďže v mene povinného koná niekto, kto takéto oprávnenie (vzhľadom na rozobratú kolíziu) nemal. Predmetný fakt predstavuje skutočnosť/dôvod, pre ktorý existujúci exekúciu nemožno vykonať.

Ale odvolací súd poukazuje aj na rozpor so zásadami na ochranu spotrebiteľov, keďže je nesporné, že v predmetnom prípade sa jednalo o spotrebiteľský vzťah. Pri uzatváraní zmluvy povinný nemal možnosť voľby výberu zástupcu, pretože zo zmluvy o úvere, ktorý povinný uzatvoril, je zrejmé, že v tejto zmluve bola použitá už predtlač, ktorá sa používala pri uzatváraní zmlúv a už teda obsahovala meno splnomocnenca Mgr. T. K. Týmto spôsobom vznikla značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, keďže povinný musel pri uzavretí zmluvy o úvere súčasne udeliť plnú moc advokátovi, ktorý v tom čase poskytoval právne služby oprávnenému. Povinný teda nemal žiadnu možnosť zvoliť si pre uvedený úkon vlastného zástupcu. Teda aj bez ohľadu skúmania okolnosti udelenia plnej moci (skutočnosť kolízie záujmov), je daná okolnosť spôsobujúca nepripustnosť exekúcie – ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

Taktiež, z daného dôvodu správne okresný súd uzavrel, že v danom štádiu konania nemohol pripustiť zmenu v osobe súdneho exekútora. Predmetný záver činí neopodstatneným ďalší odvolací dôvod oprávneného. Pokiaľ je plnomocenstvo neplatným úkonom, nemá žiaden vplyv na prejednávaný prípad, že povinný toto plnomocenstvo nikdy nevypovedal, inými slovami, nemožno vypovedať niečo, čo je neplatné a teda nespôsobuje predpokladané právne účinky...“

19. Ústavný súd preskúmal výklad krajského súdu a jeho úvahy vo vzťahu k notárskej zápisnici, ktorá bola následne exekučným titulom slúžiacim ako právny podklad

na začatie exekučného konania voči dlžníkovi, a správne ju vyhodnotil, že nie je spôsobilým exekučným titulom.

20. Krajský súd v rozsahu svojej prieskumnej právomoci odvolacieho súdu preskúmal v rozsahu sťažovateľkou uplatnených odvolacích dôvodov napadnuté rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil, a tiež konštatoval, že exekučný súd má právo preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom nielen v štádiu konania pred udelením poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ale kedykoľvek v priebehu exekučného konania, a to na návrh účastníka konania, ako aj bez tohto návrhu.

21. Záver krajského súdu o oprávnení okresného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, a nielen pred vydaním poverenia, plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku, a nielen v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z ustanovenia § 57 ods. 1 Exekučného poriadku napr. vyplýva viacero dôvodov, kvôli ktorým exekučný súd už začaté exekučné konanie zastaví, pričom viaceré z týchto dôvodov závisia práve od preskúmania exekučného titulu. Už začaté exekučné konanie tak exekučný súd obligatórne zastaví, napr. v prípade, ak zistí, že exekučné konanie sa začalo bez toho, aby sa exekučný titul stal vykonateľným [§ 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku], alebo v prípade, ak v už začatom exekučnom konaní zistí, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným [§ 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku], alebo ak v prebiehajúcom exekučnom konaní zistí, že právo priznané exekučným titulom dodatočne zaniklo [§ 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku], alebo ak už začatú exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať [§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku].

22. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania,

a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť.

23. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 58/1997 uviedol, že *„súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“*

24. S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a na odôvodnenie napadnutých rozhodnutí krajského súdu (aj v spojení s odôvodnením napadnutých rozhodnutí okresného súdu, pozn.) a tiež s poukazom na to, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.D

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozhodnutiami krajského súdu

25. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby

upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

26. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého postupu a rozhodnutí krajského súdu a okresného súdu (v nadväznosti na potvrdené závery rozhodnutí okresného súdu krajským súdom v odvolacom konaní, pozn.) dospel k záveru, že z ich odôvodnení nemožno vyvodíť nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže všeobecné súdy v posudzovanom prípade ústavne konformným spôsobom interpretovali a aplikovali príslušné právne normy (v danom prípade ustanovenia Exekučného poriadku).

27. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným postupom a rozhodnutiami krajského súdu (tak aj rozhodnutiami okresného súdu vzhľadom na ich potvrdenie krajským súdom v odvolacom konaní, pozn.) a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, v dôsledku čoho pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky aj v tejto ich časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

28. Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2013